USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1930

ze dne 14. května 2020

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského inovačního a technologického institutu (EIT) na rozpočtový rok 2018

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Evropského inovačního a technologického institutu na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0054/2020),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Evropského inovačního a technologického institutu (dále jen „institut“) činil jeho konečný rozpočet na rozpočtový rok 2018 458 057 031,54 EUR, což představuje ve srovnání s rokem 2017 zvýšení o 35,33 %, a to zejména v důsledku rostoucího významu znalostních a inovačních společenství (ZIS), především EIT Zdraví, EIT Suroviny a EIT Potraviny, při vzdělávací a inovační činnosti a činnosti související se zakládáním podniků; vzhledem k tomu, že celkový příspěvek Unie do rozpočtu institutu na rok 2018 činil 312 886 716 EUR ([2]);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce institutu za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) uvedl, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka institutu je spolehlivá a že uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. konstatuje, že výsledkem úsilí o monitorování rozpočtu během rozpočtového roku 2018 byla míra plnění rozpočtu ve výši 92,05 %, což představuje oproti roku 2017 nárůst o 0,82 %; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 97,80 %, což představuje ve srovnání s rokem 2017 pokles o 1,72 %; konstatuje, že tento mírný nárůst míry plnění závazků je způsoben především vyšším plněním závazků u operačních výdajů, a zejména grantů pro znalostní a inovační společenství institutu;

2. bere na vědomí odpověď institutu v reakci na udělení absolutoria za rok 2017, že přechod k víceleté grantové dohodě se znalostními a inovačními společenstvími institutu v období po roce 2020 závisí na rozpočtových prostředcích na období let 2021 až 2027 a že budoucí právní základ institutu je stále předmětem jednání;

3. se znepokojením bere na vědomí informaci uvedenou ve zprávě Účetního dvora, že institut uhradil dohodnuté předběžné financování dvěma znalostním a inovačním společenstvím se zpožděním; vyzývá institut, aby spolu s Komisí řídil hotovostní potřeby včas a aby se vyhnul riziku úroků z prodlení a poškození dobrého jména; bere na vědomí informaci uvedenou v odpovědi institutu, že pozdní úhrada plateb předběžného financování znalostním a inovačním společenstvím byla způsobena nedostupností peněžních prostředků na bankovním účtu institutu a že institut plánoval předložit žádost o dotaci Komisi a podal ji v souladu s příslušnými postupy, což však vedlo ke zpoždění platby, které institut nemohl ovlivnit;

Výkonnost

4. bere na vědomí, že institut používá klíčové ukazatele výkonnosti na úrovni institutu a na úrovni znalostních a inovačních společenství, dále klíčové ukazatele výkonnosti programu Horizont 2020 zaměřené na řízení a také zvláštní ukazatele stanovené v jednotném programovém dokumentu; konstatuje dále, že ke zlepšení svého rozpočtového řízení využívá institut i další klíčové ukazatele výkonnosti; konstatuje, že po hodnocení v polovině období, které provedla Komise, a po vypracování studie o dopadu činnosti institutu z roku 2017 pracuje institut na vytvoření rámce pro měření socioekonomického dopadu činnosti jeho znalostních a inovačních společenství;

([1]) Úř. věst. C 120, 29.3.2019, s. 213.
([2]) Úř. věst. C 120, 29.3.2019, s. 214.

5. bere na vědomí skutečnost, že institut v říjnu 2019 pověřil zajištěním svých účetních služeb externě Komisi; důrazně vybízí institut, aby aktivně usiloval o rozšíření a prohloubení spolupráce se všemi agenturami Unie; naléhavě institut žádá, aby prozkoumal možnosti sdílení zdrojů na překrývající se úkoly s jinými agenturami, které se zabývají podobnou činností;

6. bere na vědomí výsledky obsažené ve zprávě Komise v polovině období, kterou zveřejnila v říjnu 2017, podle nichž je institut jediným subjektem Unie, který v sobě v plné míře spojuje podnikání, výzkum a vzdělávání, společenství institutu přináší průlomové výsledky a jeho stávající znalostní a inovační společenství přinášejí inovativní řešení;

7. se znepokojením bere na vědomí informaci uvedenou ve zprávě Účetního dvora, že ke skutečnému zlepšení udržitelnosti došlo u znalostních a inovačních společenství jen ve velmi malé míře a že tři znalostní a inovační společenství z první vlny vzbuzují obavy kvůli nízkým ukazatelům finanční udržitelnosti, které vykazují jen mírný růst, přičemž největší obavy vzbuzuje znalostní a inovační společenství Klima, které se vyznačuje nejnižším výsledkem; bere na vědomí odpověď institutu, že se příjmy vytvářené znalostními a inovačními společenstvími zvýšily z 23,7 milionu EUR v roce 2017 na 38,4 milionu EUR v roce 2018, že tato společenství vytvářejí aktiva, jež zajistí příjmy v budoucnosti, že se spolu se svými partnery značnou měrou podílejí na spolufinancování nákladů na svou činnost a že byla zavedena horní hranice pro náklady institutu na řízení znalostních a inovačních společenství, a to jak na úrovni znalostních a inovačních společenství, tak na úrovni jednotlivých zaměstnanců; žádá institut, aby se zaměřil na zeštíhlení řídicích struktur, přezkoumal portfolio prováděných činností a podporoval alternativní zdroje příjmů;

8. bere na vědomí, že společenství EIT dosáhlo v roce 2018 dalšího důležitého milníku: rozšířilo se na osm znalostních a inovačních společenství, jak bylo stanoveno ve strategickém programu inovací EIT na období 2014 až 2020, včetně zřízení inovačních společenství EIT Výroba a EIT Městská mobilita v prosinci 2018;

9. vybízí institut, aby pokračoval v digitalizaci svých služeb;

Personální politika

10. konstatuje, že ke dni 31. prosince 2018 byl plán pracovních míst naplněn z 97,73 %, přičemž v agentuře pracovalo 43 ze 44 dočasných pracovníků schválených v rámci rozpočtu Unie (ve srovnání se 41 schválenými místy v roce 2017); konstatuje, že v roce 2018 pracovalo pro institut mimo to 20 smluvních zaměstnanců a jeden vyslaný národní odborník;

11. bere na vědomí, že pokud jde o genderovou vyváženost správní rady, zasedali v ní v roce 2018 4 muži a 8 žen;

12. znovu vyjadřuje znepokojení nad zprávou Účetního dvora, že takto omezený počet zaměstnanců neodpovídá zvýšení rozpočtu institutu a počtu znalostních a inovačních společenství, neboť tím vzniká riziko, že institut nezvládne velkou pracovní zátěž a nedosáhne svých strategických cílů;

13. bere na vědomí, že institut se rozhodl přijmout příručku neformálních postupů pro případy obtěžování a že ředitel institutu přijme do konce roku 2019 rozhodnutí o jmenování důvěrných poradců; vítá skutečnost, že institut každoročně poskytuje zaměstnancům základní školení ke zvýšení jejich informovanosti o otázkách etiky a integrity, jehož součástí je i problematika obtěžování;

14. konstatuje, že institut požádal Komisi, aby mu od roku 2020 poskytla sedm dodatečných pracovních míst, aby mohl řešit strukturální nedostatek zaměstnanců a byl schopen provádět v plné míře svůj pracovní program plánovaný na rok 2020; se znepokojením konstatuje, že Komise neposkytla dodatečná pracovní místa, jak institut požadoval;

15. bere na vědomí informaci uvedenou ve zprávě Účetního dvora, že institut může v souladu se svými stanovami nabízet pouze smlouvy pro dočasné zaměstnance s maximální dobou trvání pět let, které lze prodloužit o dalších pět let, a že v roce 2020 dosáhnou někteří klíčoví zaměstnanci maximální doby deseti let; vyjadřuje znepokojení nad tím, že by tím mohla být narušena kontinuita operací; bere na vědomí, že Komise nevyhověla žádostem institutu o vyřešení těchto smluvních otázek na základě stávajících stanov, že institut nemohl v důsledku toho nabídnout prodloužení smlouvy 10 zaměstnancům, a že aby zajistil kontinuitu operací, přijal kroky potřebné ke zveřejnění výzev k vyjádření zájmu o tyto klíčové pozice;

16. vítá skutečnost, že podle odpovědi institutu byl na základě rozhodnutí správní rady institutu ze dne 19. srpna 2019 jmenován nový ředitel;

17. se znepokojením bere na vědomí, že institut vyplatil příspěvek ve výši téměř 3 000 EUR pěti zaměstnancům, jejichž školné již institut hradí přímo příslušným školám, což vedlo k nesprávnému dvojímu financování nákladů na vzdělávání; vítá skutečnost, že institut tuto situaci napravil tím, že provedl důkladný přezkum příspěvků na předškolní péči, stanovil částky, které mají být od jednotlivých zaměstnanců získány zpět, a zavedl dodatečná kontrolní opatření v oblasti nároků zaměstnanců, a konstatuje, že neoprávněně vyplacené částky mají být získány zpět v průběhu roku 2019; vyzývá institut, aby informoval Účetní dvůr a orgán příslušný k udělení absolutoria o zpětně získané částce;

Zadávání zakázek

18. bere na vědomí informaci uvedenou ve zprávě Účetního dvora, že Komise v roce 2014 podepsala jménem institutu a dalších orgánů a institucí Unie rámcovou smlouvu na nákup softwaru, licencí a poskytování souvisejících servisních a poradenských služeb v oblasti informačních technologií a že institut v rámci kontroly ex ante systematicky nekontroloval ceny a navýšení, které dodavatel, jenž podepsal tuto rámcovou úmluvu, účtoval k cenovým nabídkám; zdůrazňuje, že celkové platby tomuto dodavateli činily 64 000 EUR; bere na vědomí odpověď institutu, že dodržoval mechanismus stanovený v rámcové smlouvě a že platnost této rámcové smlouvy skončila a nahradila ji smlouva nová, která vyžaduje, aby byla v každé cenové nabídce uvedena samostatně původní cena a navýšení; zdůrazňuje skutečnost, že samotná rámcová smlouva může vést k omezení hospodářské soutěže, protože chybí doklady o tom, že rámcový dodavatel vybírá další dodavatele na základě soutěže; žádá Komisi, aby podala zprávu o konkurenceschopnosti rámcových smluv; vyzývá institut, aby upravil kontroly plateb ex ante podle těchto smluv a aby zajistil, aby všechna tato zadávací řízení probíhala na základě hospodářské soutěže;

19. vítá skutečnost, že institut v roce 2018 zavedl elektronické zadávání zakázek a elektronické podávání nabídek a v roce 2019 zpracoval několik výzev k podávání nabídek prostřednictvím nástrojů pro elektronické zadávání veřejných zakázek;

20. bere na vědomí odpověď institutu ke zjištěním Účetního dvora z roku 2016, která se týkala zadávacích řízení právních subjektů znalostních a inovačních společenství, a konstatuje, že institut uzavřel smlouvy s externími odborníky, kteří měli přezkoumat politiku a postupy v oblasti zadávání zakázek v letech 2016 až 2017; konstatuje, že institut zavedl ve zvláštních grantových dohodách pro znalostní a inovační společenství na rok 2018 nová ustanovení, která mají zajistit sladění politiky právních subjektů znalostních a inovačních společenství v oblasti zadávání zakázek s hlavními požadavky právních předpisů Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek; konstatuje, že institut v roce 2019 zahájil novou činnost spočívající ve sledování politiky a postupů právních subjektů znalostních a inovačních společenství a jejich center společného umístění v oblasti zadávání zakázek;

Prevence a řešení střetů zájmů a transparentnost

21. bere na vědomí stávající opatření přijatá institutem a trvalé úsilí o zajištění transparentnosti, předcházení střetům zájmů a jejich řešení a o ochranu oznamovatelů; bere na vědomí skutečnost, že v roce 2018 bylo zjištěno a posouzeno několik potenciálních případů střetu zájmů a byla přijata vhodná opatření, včetně vyloučení z příslušných činností, u nichž byl zjištěn střet zájmů;

22. vítá skutečnost, že EIT zveřejňuje seznam externích odborníků a každoročně vyplácených odměn, a vyzývá institut, aby u externích odborníků zavedl také prohlášení o střetu zájmů;

Vnitřní kontroly

23. konstatuje, že útvar interního auditu Komise provedl v roce 2018 audit týkající se ex ante ověřování plateb pro znalostní a inovační společenství, v jehož rámci zjistil, že existují závažné nedostatky v oblasti prevence a odhalování podvodů, ačkoliv postupy pro toto ověřování jsou obecně účinné a v souladu s právními požadavky programu Horizont 2020; konstatuje, že útvar interního auditu Komise oznámil tři zjištění, ze kterých institut akceptoval pouze jedno, ale že vypracoval odpovídající akční plán pro provedení všech doporučení, včetně dvou zamítnutých;

24. bere na vědomí, že posouzení týkající se toho, jak znalostní a inovační společenství uplatňují zásady řádné správy, z roku 2018, které se zabývalo doporučeními útvaru interního auditu, bylo dokončeno v září 2018; konstatuje, že posouzení z roku 2019, které bylo součástí posouzení výkonnosti znalostních a inovačních společenství v roce 2018, bylo dokončeno v červenci 2019; konstatuje, že pět ze šesti znalostních a inovačních společenství obecně uplatňují zásady řádné správy dobře;

25. vyjadřuje politování nad vysokým počtem nevyřešených otázek a nedokončených nápravných opatření v reakci na připomínky Účetního dvora v letech 2014, 2015, 2016 a 2017 týkající se zejména stavu financování, financování z veřejných prostředků, grantů a soukromých zdrojů; bere na vědomí odpověď institutu, že nadále přijímá nápravná opatření a ukončil většinu nedokončených opatření zaměřených na připomínky Účetního dvora, a uznává, že některá ze zbývajících nedokončených opatření nemohl institut ovlivnit a že určité zbývající nedořešené připomínky je možné plně vyřešit pouze v dlouhodobém horizontu;

26. s vážným znepokojením bere na vědomí informaci uvedenou ve zprávě Účetního dvora, že institut po dobu jednoho a půl roku vyplácel odměnu určenou pro člena správní rady někomu jinému a že tuto chybu zjistil až poté, co jej daná osoba v této věci sama kontaktovala; bere na vědomí odpověď institutu, že se jedná o jednorázové pochybení z důvodu nedorozumění a že byly zavedeny vhodné kontroly, jež mají takovéto situaci zabránit; naléhavě institut vyzývá, aby zavedl opatření, kterými by zajistil, aby se takto závažné chyby v budoucnu neopakovaly;

Další připomínky

27. konstatuje, že institut v průběhu roku 2018 aktivně spolupracoval s klíčovými zúčastněnými stranami, mj. v souvislosti s příštím víceletým finančním rámcem Unie a rámcovým programem pro výzkum a inovace; konstatuje dále, že Komise navrhla pro program Horizont Evropa rozpočet ve výši 100 miliard EUR, jehož součástí je i rozpočet institutu ve výši 3 miliard EUR;

28. vyzývá institut, aby se zaměřil na šíření výsledků svého výzkumu mezi veřejností a aby s veřejností komunikoval prostřednictvím sociálních médií a dalších sdělovacích prostředků;

29. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 14. května 2020 ([3]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([3]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0121.